

IX. FEJEZET.

AZ EGYENLŐSÉG TÖRVÉNYE.

1. A természetes egyenlőség. — 2. A képességek különfélesége. — 3. A társadalmi egyenlőtlenségek. — 4. A vagyonkülönbség. — 5. A gazdagság és a nyomor útján való megpróbáltatások. — 6. A férfi és nő jogegyenlősége. — 7. A sirban egyenlők vagyunk.

A természetes egyenlőség.

797. Egyenlő-e Isten előtt minden ember?

„Egyenlő. Mindnyájan egy cél felé törekszenek és Isten mindnyájuk számára alkotta meg törvényeit. Gyakran azt mondjátok, hogy mindenki számára süt a nap. Sokkal nagyobb és sokkal általánosabb igazságot hangoztattok ilyenkor, mintsem gondolnátok.“

Minden ember ugyanazoknak a természeti törvényeknek a hatalma alatt áll. Mind egyenlő gyöngének születik, mind egyenlő fájdalomokat szenved és gazdagnak, szegénynek egyaránt porrá válik a teste. Isten tehát senkinek sem adott természeti előnyöket, sem a születésben, sem a halálban. Előtte mindenki egyenlő.

A képességek különfélesége.

798. Miért nem adott Isten mindenkinek egyenlő képességeket?

„Isten egyenlőknek teremtette a szellemeket, csak hogy ki többet, ki kevesebbet élt és ennél fogva a képességükből is ki többre, ki kevesebbre tett szert. A különbség szerzett tapasztalataik fokozatában, meg az akaratukban rejlik, amit szabad akaratnak nevezünk.

Innen van az, hogy némelyek gyorsabban tökéletesbülnek és ebből kifolyólag különbözök a képességeik. Szükség van a képességek vegyességére, hogy mindenki testi és értelmi erejével egyaránt hozzájárulhasson a fejlődés határain belül a Gondviselés terveinek kiviteléhez. Amit egyik nem tesz, megteszi a másik és így mindenkinek megvan a maga hasznos szerepe. Azonkívül tudjátok, hogy az összes világok egymással kölcsönösen össze vannak kapcsolva. A földetek előtt teremtett magasabb rendű világok lakóinak tehát például kedvéért el-el kell jönniök közétek lakni.“ (361.)

799. Megtartja-e szerzett képességeit teljesen az a szellem, aki magasabb világból valamely alsóbbrendűbe száll alá?

„Megtartja. Mondtuk már, hogy az előhaladott szellem vissza nem eshetik. Választhat nehezkesebb testet és bizonytalanabb helyzetet, mint amilyen már volt neki, de ez is csak újabb okulására szolgál és haladását segíti elő.“ (180.)

Igy tehát a képességek különfélesége nem onnan van, hogy az emberek különféléknek teremtettek, hanem annak a jele, hogy a testetöltött szellemek más-más tökéletességi fokot értek el. Isten nem egyenlőtlenséget teremtett, hanem megengedte, hogy a fejlődés különböző fokán álló szellemek egymással érintkezésben maradjanak. Ezzel az a célja, hogy a fejlettebbek a hátramaradottabbakon segíthessenek és hogy egymás segítségére szorulván az emberek, megértsék és megtanulják a könyörület törvényét, mely hivatva van őket egyesíteni.

A társadalmi egyenlőtlenségek.

800. A természet törvényével jár-e a társadalmi állások különfélesége?

„Nem. Emberi alkotás az, nem Istené.“

El fog-e valamikor enyészni ez a különféleség?

„Örökké csakis Isten törvényei tartanak. Nem látod, hogyan csökken ez az egyenlőtlenség napról-napra? El is fog mulni végkép, mihelyt megszűnik a

góg és az önzés uralma. Akkor már csak érdemekben fognak egymástól különbözni az emberek. Elérkezik az az idő is, amikor az Isten gyermekeiből álló nagy család tagjai nem aszerint fogják egymást becsülni, amint többé vagy kevésbé tiszta vérből származnak. Csakis a szellem az, ami többé vagy kevésbé tiszta, ez pedig nem a társadalmi állástól függ.“

801. Mit tartsunk azokról, akik társadalmi felsőbb-ségükkel visszaélnek és saját előnyük kedvéért elnyomják a gyöngéket?

„Jaj azoknak! Méltók a kárhoztatásra és szintén el fogják őket nyomni. Ujraszületnek majd, még pedig olyan körülmények közé, hogy mindazt átszenvedhessék, amit másoknak okoztak.“ (684.)

A vagyonskülönbség.

802. Nem a képességek különféleségéből származik-e a vagyonskülönbség? Hiszen abból kifolyólag bir egyik többet, a másik kevesebbet szerezni.

„Igen is, meg nem is. Mit szólsz a ravasz-ság-hoz, meg a tolvajlászhoz?“

Csak nem a rossz szenvedélyek gyümölese az öröklött vagyon?

„Tudhatod te azt? Keresd meg a forrását visszamenőleg, majd akkor meglátod, hogy az minden esetben tiszta-e? Hátha eredetileg fosztogatás vagy igazságtalanság terméke volt? Ne is beszéljünk az eredetről, amely szennyes lehetett. Azt hiszed, hogy a legjobb uton szerzett vagyonnal járó gyűjtési vágy és a titkos sóvárgások, minél több vagyon után, helyes érzések? Ezt Isten fogja megítélni és biztosítlak róla, hogy sokkal szigorubban ítél, mint az emberek.“

803. Felelősek-e az örökösök azért, hogy öröklött vagyonukat valamelyik elődjük rossz uton szerezte?

„Semmiesetre sem felelősek azért a rosszért, amit más követett el. Annyival is kevésbé lehetnek felelősek érte, mivel nincs tudomásuk róla. Tudd meg azonban, hogy gyakran csak azért tehet vagyonra szert valaki, hogy legyen alkalma jóvátenni valamely igazság-

talanságot. Szerencés az illető, ha megérti! Ha annak a nevében igyekszik jóvátenni valami méltatlanságot, aki elkövette, akkor mindkettőjöknek beszámítják, mert gyakran a már nem földön élő vétkes maga indítja kárpótlásra az örökös-t.“

804. Az ember a törvényszerűségtől való eltérés nélkül is méltányosan vagy nem egészen így rendelkezhetik a vagyonával. Felelős-e halála után azért, hogy miképen rendelkezett?

„Amilyen a tett, olyan a gyümölese. A jó tettek édes, a többieké mindenkor keserű. Mindenkor. Értsd meg jól!“

805. Lehetséges-e a vagyonsbeli teljes egyenlőség és volt-e valaha ilyen a földön?

„Lehetetlen. Ellenkezik vele a képességek és a jellemek különfélesége.“

Mégis sok ember azt hiszi, hogy épen a vagyonsbeli egyenlőséggel lehetne orvosolni a társadalmi bajokat. Hogyan vélekedtek erről?

„Csakis rendszereket alkotó, irigy és dicsvágyó emberek felfogása ez, kik nem gondolják meg, hogy a körülmények kényszerítő hatása alatt azonnal rombadölne az az egyenlőség, amiről álmodoztak. Az önzés ellen harcöljotok, az a társadalom alaphibája. Ne kapkodjotok lidérefény után.“

806. Ha tehát lehetetlen a vagyonsbeli egyenlőség: lehetetlen-e az általános jólét is?

„Nem. A jólét azonban viszonylagos. Mindenkinek lehetne része benne, ha értene hozzá. Az igazi jólétet ugyanis az adhatja meg, ha kiki magának megfelelőleg tölti el idejét és nem foglalkozik olyasmivel, ami iránt nincs érteke. Mivel pedig minden embernek más-más képességei vannak, semmiféle hasznos munka gazdátlan nem maradna. Mindenben van egyensúly, csak az ember akarja megbontani azt.“

Egyetérthetnek-e az emberek?

„Majd ha megtartják az igazságosság törvényét, akkor egyet fognak érteni.“

807. Vannak az emberek között olyanok is, kik

saját hibáiknál fogva látnak szükségét és nyomort. Nem lehet-e ezért felelős a társadalom?

„De lehet. Mondtuk már, hogy sokszor épen a társadalom a főoka e hibáknak. Nem tartozik-e örökdm tagjainak erkölcsi neveltetése fölött? Gyakran a rossz nevelés rontja meg az ember ítélőképességét ahelyeti, hogy elfojtaná rosszra való hajlandóságait.“ (685.)

A gazdagság és a nyomor által való megpróbáltatások.

808. Miért adott Isten némelyeknek gazdagságot és hatalmat, másoknak pedig nyomort?

„Azért, hogy mindenkit különbözőképen próbára tegyen. Tudjátok már, hogy e megpróbáltatásokat a szellemek maguk választották, de gyakran nem képesek kiállani.“

809. Melyik a kétségesebb vagy nehezebb megpróbáltatás e kettő közül, a gazdagság, avagy a nyomor?

„Mind a kettő egyaránt az. A nyomor Isten ellen zúgolódni készítet, míg a gazdagság mindenféle mérték-telenségre ösztönöz.“

810. Nincs-e a gazdagnak annyival inkább módjában jól tenni, amennyivel több kísértéssel áll szemben?

„Épen ez az, amit többnyire figyelmen kívül hágy. Önző, gögös és telhetetlen lesz vagyona közepette. Igényei gazdagságával folyton gyarapszanak és mindig azt hiszi, hogy magának sincs elég.“

A magas polcra jutás és a felebarátaink előtt nyert tekintély a földön ép oly nehéz és csuszamlós útja a megpróbáltatásnak, mint a balsors; mert minél gazdagabb és hatalmasabb valaki, annál több a kötelessége és annál több alkalma kínálkozik a jó és a rossz cselekvésére egyaránt. A szegényt az önmegadás teszi próbára, míg Isten a gazdagnál azt veszi számba, hogy mire fordítja földi javait és hatalmát.

A gazdagság és hatalom felébreszti mindazokat a szenvedélyeket, melyek az anyag rabjaivá tesznek minket és eltávolítanak a szellemi tökéletesüléstől. Azért mondta Jézus: „Bizony, bizony, mondom néktek, hogy könnyebb a hajókötélnek a tü fokán átmenni, mint a gazdagnak a mennyországba jutni.“ (266.)

A férfi és a nő jogegyenlősége.

811. Egyenlő-e a férfi és nő Isten előtt? Egyenlők-e jogaik?

„Nem adott-e Isten mind a kettőnek egyaránt értelmet, melynél fogva a jót a rossztól megkülönböztetheti; s nem adta-e meg mind a kettőnek a haladás képességét egyaránt?“

812. Honnan van az, hogy bizonyos vidékeken a nők erkölcsileg alacsonyabb fokom állanak?

„A férfinak a nő fölött való igazságtalan és kegyetlen hatalmaskodása tette azokat olyanokká. A társadalmi intézmények az okai ennek, valamint az, hogy az erősek visszaéltek a gyengék gyöngeségével. Az erkölcsileg kevésbé fejlett emberek között lép az erőszak a jog helyére.“

813. Mi célból gyengébb a nő testileg a férfinál?

„Mivel különös feladatai vannak. A férfi, mint erősebb, a kemény munkákra való, a nő pedig a könnyebbre; és mind a kettő arra, hogy egymást támogatván, átéljék a keserőségekkel telt élet megpróbáltatásait.“

814. Nem természetes dolog-e az, hogy a nő gyenge testalkatánál fogva függő helyzetbe jut a férfival szemben?

„Isten arra adta az erősnek erejét, hogy védelmezze a gyöngét, nem pedig, hogy szolgáljává tegye.“

Isten minden lény szervezetét szerepkörének megfelelőleg teremtette. Habár gyöngébb testet adott a nőnek, megáldotta őt oly fokú érzékenységgel, mely kellő arányban áll az anyai szerepnél szükséges gyöngédséggel és a reábizott lények gyengességével.

815. Egyenlő fontos-e a nő szerepe a férfiével?

„Igenis, sőt fontosabb a férfiénál, mert az ember a nő által szerzi meg az élet első ismereteit.“

816. Egyenlőknek kellene-e tehát az emberi törvények előtt az embereknek lenniök, mivel Isten előtt is egyenlők?

„Ne tedd azt másnak, amit nem akarnál, hogy neked tegyenek. Ez az igazságosság első alapelve.“

Szentesíteni kellene-e tehát a törvénynek a nő és férfi jogegyenlőségét, ha tökéletesen igazságos akar lenni?

„Jogaik egyenlőségét igen, de nem a működésüket. A két nemnek külön-külön állandó helyet kell birnia, hogy a férfi a külső dolgokkal foglalkozzék, míg a nő a belsőkkel; kiki a képességének megfelelőleg. Csakis úgy igazságos az emberi törvény, ha ugyanazt a jogot adja a férfinek, amit a nőnek. Mihelyt kiváltságokkal ruházza fel az egyik nemet, ellenkezik az igazságossággal. A nők felszabadulása (emancipációja) a művelődés terén való haladásnak, szolgaságuk a barbárságnak felel meg. Mivel pedig a nemet csakis a testi szervezet különbsége alkotja és a szellemek akár az egyik, akár a másik nemű testet választhatják, nincs különbség e tekintetben a testben élő szellemek vagy emberek között. Így tehát egyenlő jogokat kellene élvezniök.“

A sirban is egyenlők vagyunk.

817. Honnan van az, hogy az emberek sirkövet óhajtanak a saját emlékükre?

„Göggjük utolsó nyilvánulása ez.“

Talán inkább az elköltözött rokonai akarnak halottjuk emlékére pompás sirköveket állítani és nem annyira az elköltözött óhajtja azt?

„Ilyen esetben a rokonokat is göggjük indítja arra, mert magukat akarják ünnepeletetni általa. Oh, nagyon gyakran nem a halott kedvéért emelik a pompás sirkövet, hanem önszeretetből és a világ kedvéért, hogy lássák gazdagságukat. Azt hiszed, hamarabb elmúlik a szeretett lény emléke a szegény ember szivéből azért, hogy csak egy szál virágot tehet elköltözöttje sirjára? A márvány sirkő megóvja-e a feledésbe merüléstől azt, aki a földön semmi hasznot sem tett?“

818. Minden körülmény között kárhoztatjátok-e a halotti pompát?

„Nem. Helyén van és méltányos akkor, ha jó embert tisztelnek meg vele. Ilyenkor példának is jó.“

A sir az emberek közös találkozóhelye. Ott kérlel-

hetetlenül megszűnik minden emberi megkülönböztetés. Hiába akarja megörökíteni emlékét a gazdag nagyszerű siremlék által; elpusztítja azt az idő, akárcsak a testét. Ez a természet rendje. Sirjánál kevésbé mulandók jó és rossz tetteinek emlékei. Gyalázatát le nem mossa a halotti pompa, sem feljebb nem juttatja őt egy fokkal sem a szellemrendek lépcsőzetén. (320 és tovább.)